

BÀI TẬP THỰC HÀNH

ĐỌC TÀI LIỆU VÀ XÁC ĐỊNH CHỦ ĐỀ

1. Mục đích

- Đọc một tài liệu, với các đoạn đánh dấu, xác định chủ đề chính
- Chọn chủ đề phù hợp trong một danh sách có sẵn
- Gạch dưới những câu/đoạn văn bản chứng minh cho sự lựa chọn đó

2. Văn bản:

Chúng ta đang ở trong một thời kì có lịch sử tăng tốc, có những phát minh khoa học và tiến bộ trong ứng dụng khoa học diễn ra nhanh chóng, cũng như là đời sống vật chất và cả đời sống tinh thần **luôn phát triển mạnh mẽ và liên tục**.

Hơn nữa, khu vực Tây Âu và Địa Trung Hải đang dần nhường lại vị trí trung tâm của văn minh loài người. Nền văn minh này đang lan toả rộng ra khắp địa cầu, và trong mọi lĩnh vực, mối quan hệ giữa các lực lượng hiện hữu đã có nhiều **thay đổi**.

Tiếng Pháp¹ đã và đang gánh chịu ngày càng nhiều hậu quả của tình trạng này. Bị lấn tạt các từ ngoại quốc mà người ta không buồn tìm cách "Pháp hoá" để sử dụng, méo mó với đủ kiểu phát ngôn hay dụng ngữ sai lệch, được du nhập vội vã mà không có một tinh thần phê bình trên báo chí, truyền thanh hay những nhà văn bất cần, tiếng Pháp ngày nay đứng trước một mối nguy hiểm và có nguy cơ suy thoái nhanh chóng. Chắc chắn rằng trong thời đại của chúng ta, hơn bất cứ thời đại nào khác, ngôn ngữ phải **phát triển** và phải nhanh chóng được làm giàu bằng các từ mới cho phép diễn tả được **sự tiến triển nhanh chóng của tri thức** và khả năng hành động của chúng ta: mọi thái độ "trong sáng chủ nghĩa²" cực đoan chống lại hệ quả tất yếu của **sự tiến bộ văn minh** này chỉ có thể đi đến chỗ vỡ nát trước sức mạnh

của một dòng chảy không thể quay ngược, và sự từ chối những cố gắng uốn nắn dòng chảy đó chỉ dẫn đến một kết cục tệ hại hơn là tốt đẹp.

Nhưng sự làm giàu tiếng Pháp, vừa là điều mong muốn vừa là điều không thể tránh khỏi, phải diễn ra một cách hợp lí, giữ được tính tự chủ cũng như bảo lưu được nguồn gốc và linh hồn của ngôn ngữ. Chắc chắn rằng, tiếng Pháp phải **biến đổi và phát triển**, nhưng nó phải làm điều đó mà không đánh mất đi những phẩm chất cốt lõi về tính chính xác và chặt chẽ, trong quá khứ vốn từng đảm bảo cho sự thành công trong sử dụng tiếng Pháp trên thế giới và trong truyền bá những tư tưởng mà nó làm ngôn ngữ trung gian.

Trong lĩnh vực khoa học, hơn bất cứ lĩnh vực nào khác, tiếng Pháp cần phải được **biến đổi và phát triển** hàng ngày, vì mỗi ngày khoa học đều cần có những từ mới để diễn tả **những khái niệm mà nó du nhập, những hiện tượng mà nó khám phá, những công cụ mà nó phát minh**. Sẽ thật là vô ích và tai hại nếu như muốn ngăn chặn sự phổ biến của ngôn ngữ khoa học, bởi sự phổ biến này là hệ quả cần thiết cho một nhu cầu không ngừng và hơn thế nữa là bắt buộc phải có để diễn tả những **tư tưởng mới**.

Dịch từ: Louis De Broglie
Sur les sentiers de la science,
Ed. Albin Michel, 1960.

1 Bài viết nói về tiếng Pháp, nhưng gọi ra những vấn đề rất đáng suy nghĩ về tiếng Việt chúng ta hiện nay (NTĐ).

2 Thái độ muốn nhất định bảo vệ sự trong sáng của ngôn ngữ mẹ đẻ (NTĐ).

MeReSci: Phương pháp nghiên cứu tài liệu trong nghiên cứu khoa học

3. Đoạn văn bản trên thuộc chủ đề nào trong danh sách sau đây?

- Sự phổ biến ngôn ngữ khoa học mang lại nhiều nguy cơ.
- Tây Âu đã mất đi vị thế chủ đạo: không còn là trung tâm của văn minh loài người.
- Khoa học phát triển không ngừng và mọi thứ xung quanh chúng ta đều thay đổi, kể cả ngôn ngữ.
- Tiếng Pháp rơi vào tình trạng bị thay đổi, suy thoái, lẩn tạt.
- Trong bối cảnh thế giới biến đổi sâu sắc, tiếng Pháp, và đặc biệt là ngôn ngữ khoa học, phải được phát triển và làm giàu thêm.

Mời bạn tham gia trường học điện tử của Trung tâm CNF (AUF) TP.HCM để nhận được lời giải chính xác và trao đổi các vấn đề xung quanh bài thực hành này, tại địa chỉ: <http://www.hcmv.vn.refer.org/moodle/>